

ΜΠΕΤΟΒΕΝ

Γράφοντας μία μέρα ο Μπετόβεν στο φίλο του Wegeler του λέει: «'Η νεότης μου, μάλιστα το νιώθω, δέν κάνει τίποτε άλλο παρά νά άνθει. Κάθε μέρα με πλησιάζει και πύο πολύ πρός στο σκοπό, πού τόν διαισθάνομαι χωρίς νά μπορώ όμως και νά τόν προσδιορίσω. Ζητώ νά πιάσω τήν τύχη από τά μούτρα: όχι, δέ θά καταφέρει νά με λυγίση όλότελα.» 'Η έναλλαγές ατές τής άπελπίσας του και τής πεποιθήσής του έχου τήν άπήχησή τους, στις Σονάτες 27 και 31.

ΧΑΪΝΤΝ ΚΑΙ ΜΟΤΣΑΡΤ

‘Ο Χάυντν κι’ ο Μότσαρτ ήταν καθώς ξέρομε, σύγχρονοι. ‘Αν ο Χάυντν γεννήθηκε πρὸ τοῦ Μότσαρτ πέθανε όμως ύστερα άπ’ αυτόν. Κι’ οί δύο αὐτοί μουσικοί υπεραγαπιόνταν. Κάποτε ο Χάυντν εἶπε στόν πατέρα τοῦ Μότσαρτ: «Σοῦ τό δηλώνω μπροστά στό Θεό, σοῦ τό ὀρκίζομαι στήν τιμή μου, πῶς ο γιός σου μπρὸς στά μάτια μου εἶναι ὁ μεγαλύτερος συνθέτης πού ὕπῆρξε ποτέ.» Κι’ ο Μότσαρτ ἀφιερώνοντας τά κουαρτέτα του στό Χάυντν εἶπε: «Εἶναι ἕνα χρέος πού τό ἐξώφλησα, γιατί αὐτός μόνος μοῦ ἀποκάλυψε τήν τέχνη νά συνθέτω.»

ΜΠΕΤΟΒΕΝ — ΜΠΕΤΤΙΝΑ ΜΠΡΕΝΤΑΝΟ

‘Όταν τό Μάη τοῦ 1810 ἡ περίφημη φίλη τοῦ Γκαίτε Μπεττίνα Μπρεντάνο ἔκαμε τή γνωριμία τοῦ Μπετόβεν γιά πρώτη φορά, ἔγραψε στό Γκαίτε: «Κανείς Αὐτοκράτορας, κανείς Βασιλιάς δέν ἔχει μία τέτοια συναισθήση τής δυνάμῃς του. ‘Όταν τόν πρωτοεἶδα τό Σόμπαν χάθηκε γιά μένα. ‘Ο Μπετόβεν μ’ ἔκανε νά ξεχάσω ὀλόκληρο τόν κόσμο, κι’ ἔσένα ἀκόμη, ‘Ω Γκαίτε! Δέν πιστεύω νά γελιέμαι διαπιστώνοντας ὅτι αὐτός ὁ ἄνθρωπος ἔχει προχωρήσει πολύ μακριά στό μοντέρνο πολιτισμό.»

ΚΑΜΙΛ ΣΑΙΝ ΣΑΝΣ

‘Ο Καμίλ Σαιν Σάνς, πού ήταν πάνω άπ’ ὅλα πνεῦμα θετικό, εἶπε κάποτε: «‘Όσο ἡ ἔπιστήμη προχωρεῖ, τόσο ὁ Θεός ὀπισθοχωρεῖ.» και ἀργότερα. «'Η ψυχή, εἶναι ἕνα μέσον γιά νά ἐξηγεῖ τήν παραγωγή τής σκέψῃς.» Εἶχε τή θλίψη τοῦ θετικιστῆ και τήν πικρία τοῦ σκεπτικιστῆ πού τόν βασανίζει τό αἶσθημα τής μηδαμινότητας τοῦ ατόμου. Στὴν ὀψη αὐτῆ ἔμοιαζε με τόν Μπερλιόζ.

CÉSAR FRANCK

Σε ηλικία πενήντα ὀκτώ χρόνων τόν ὀνόμασαν ὀξίωματικό τής ‘Ακαδημίας. Στά 1889 παίχθηκε στό Κοντοέρτα τοῦ Κονσερβατοῦάρ ἡ συμφωνία του σέ ρε ἔλασσον, πού στενοχώρησε πολύ τούς συνδρομητές και ἀκροατές τῶν κοντσέρτων αὐτῶν, κι ἔκανε τούς μουσικούς νά σηκώσουν τούς ὄμους τους με δυσφορία· κάποιος μάλιστα πετάχτηκε κι’ εἶπε: «‘Από πότε μεταχειρίζονται τό κόρ ἀνκλαί σέ συμφωνία;» ‘Ο δὲ Γκουνώ εἶπε ἀποφθεγματικώτατα: «Στό ἔργο αὐτό ἡ ἐκδήλωση τής ἀδυναμίας ἔφτασε νά πάρει τή μορφή τοῦ δόγματος.»

Γ. Π.